



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET  
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.  
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502  
✉: titkarsag@repate.hu  
🌐: [www.repate.hu](http://www.repate.hu)

---

Ügyszám: FRP/237/2018/Pan.

## A Független Rendészeti Panasztestület

72/2019. (II. 28.) számú

### állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos<sup>1</sup> 2018. július 9-én előterjesztett **panaszát** a 2019. február 28-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

### á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – Gödöllő Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

### Indokolás

#### I.

A panaszos 2018. július 9-én elektronikus és postai úton is előterjesztett beadványában a K\*<sup>i</sup> Polgármesteri Hivatalban 2018. június 18. napján történt rendőri intézkedéssel szemben terjesztett elő panaszt, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az intézkedés sértette Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerinti személyes szabadsághoz való jogát, a XX. cikkében írt egészséghez való jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

Az intézkedés előzményeként előadta, hogy egy birtokvédelmi ügygel először 2018.02.19-én kereste fel K\* jegyzőnőjét, aki már ezen első látogatásakor sem hallgatta végig, ráadásul az akkor kialakult véleménykülönbségükből kibontakozó konfliktus miatt először még csak a „*tudja, hogy hol az ajtó*” ill. „*fáradjon innen ki*” felszólításokkal próbálta a panaszost kitessekelni irodájából. Ekkor láthatóan az sem igen zavarta, hogy a birtokvédelmi végzésének indoklásának 9 sorában 9 tárgyi tévedést sikerül összehoznia, ami a panaszos szerint gombócból sem kevés, nemhogy hamis tényállításokból. Ezt szerette volna kijavíttatni, hiszen ez mégis csak egy

---

<sup>1</sup> Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

közokirat és nem lenne szerencsés így hagyni, mivel az közokirat hamisítás. Tekintettel arra, hogy még nem fejezték be az ügyintézés a panaszos a jegyző irodájában maradt és nyomban egy panaszbeadvány írásába kezdett. Néhány perccel később a jegyző a panaszost már J. K. közterület-felügyelővel akarta az irodájából eltávolíttatni, aki a felszólítását követően az irodában maradásnak az esetére testi kényszer és bilincs alkalmazását, mire a panaszos - erre válaszul - feljelentést helyezett kilátásba. Mivel eltávolítása megghiúsult (a panaszos szerint úgy tűnik, hogy a közterület-felügyelő megértette, hogy nem tartózkodott illetéktelenül a jegyző irodájában, hiszen éppen a jegyző invitálta be oda, vagy csak nem akart jogszerűtlenül eljárni), a jegyző kihívta a rendőrséget is, hogy velük távolíttassa el irodájából.

Bár a kikerkező rendőrök ekkor sem tudtak jogszerű okot adni az igazoltatásra, sőt még be sem mutatkoztak, de mivel a panaszos sokadik kérésére végül is egyikük hajlandó volt magát igazolványával is igazolni, ezt követően ő is megtette ugyanezt, annak ellenére, hogy ehhez további jogkorlátozás is párosult. Ugyanis még az intézkedés megkezdése előtt, amikor jelezte számukra, hogy telefonjával videóra rögzíteni fogja az intézkedést, kis híján elvették tőle a mobilját. A hangfelvétel - ami ekkor már be volt kapcsolva - azért megőrizte az esetet. Ezt leszámítva szakszerűen jártak el, amikor az igazoltatáson túl nem intézkedtek vele szemben, mindössze csak arra kérték, hogy menjen ki a jegyző irodájából. Mivel panaszbeadványa befejezésében éppen a rendőrök akadályozták meg, így kis türelmüket kérte annak befejezéséig. Ugyan a cél elérése érdekében ezt követően még teljesen indokolatlanul és értelmetlenül a mentőket is kihívták, azonban eltávolításhoz és az igazoltatáshoz hasonlóan ez is teljesen feleslegesnek bizonyult, ezért következménye sem lett, ugyanis panasz elkészültét követően önként és békésen távozott a jegyző irodájából (és a hivatalból is).

Kb. két héttel később felkereste a polgármestert is fogadóórájában előre egyeztetett időpontban, a hamis közokirat panaszával egyben szóvá téve kijavításának elutasítását is. Szíves közbenjárását kérte, (ha már a jegyző a munkaadójára hivatkozott), hogy a végzést a valóságnak megfelelően javítsák ki. Ő a történetek után arról biztosította panaszost, hogy ügyének utánanéz és visszajelez számára, ami sajnos elmaradt (érdeklődő e-mailére válasz nem érkezett, a hivatali telefonszámon pedig elérhetetlennek bizonyult).

Ezt követően még háromszor egyeztetett a panaszos előre időpontot a polgármester fogadóórájára P.A. ügyintézőn keresztül, azonban ezeket minden egyes alkalommal lemondta azt üzenve, hogy nem kíván vele találkozni. Az alapügyben viszont szükség lett volna az előrelépésre, így harmadik, 2018. június 18. délután 17 órai lemondott időpont, amikor mind a polgármesterhez, mind a jegyzőhöz is előre egyeztetett időpontja volt a panaszosnak, elment a panaszos a hivatalba és mobiltelefonnal rögzítette a történeteket.

A Polgármesteri Hivatal recepciósa érkezésekor (2018. 06. 18. 16:40 körül) szintén arról tájékoztatta, hogy se a polgármester, se a jegyző nem fogadja az előre megbeszélt, de utóbb lemondott 17 órás időpontban. Időközben J. I. alpolgármester érkezett a hivatalba, aki a recepcióstól arról érdeklődött, hogy kihívták-e már a rendőrséget.

Néhány perc múlva megjelent J. K. közterület-felügyelő, aki a jegyző utasítására hivatkozva útját állta és nem engedette fel az első emeletre, ahol a jegyző és a polgármester irodája, illetve a titkárságuk is található. Szóváltás alakult ki a panaszos és a közterület-felügyelő között, mivel még azt sem engedte, hogy legalább meggyőződjön arról, hogy az épületben tartózkodnak-e fogadóórájukban a város vezetői.

Arra hivatkozott, hogy sem a jegyző, sem a polgármester nem tud vele az egyébként hivatalos ügyfélfogadási idejüknek számító fogadóórájukon az előre egyeztetett időben találkozni, majd leeresztett egy vasrácsot a folyosón, hogy az említett személyek irodájának közelébe se juthasson a panaszos. Közben a hivatal dolgozói aktívan akadályozták a tények megismerését a polgármester és jegyző benntartózkodásáról általuk adott dezinformációikkal.

Kb. 16:50 körül CS. J. néven bemutatkozó rendőr érkezett a hivatalba. Később kiderült, hogy a 112-es segélyhívószámról küldték a helyszínre a Polgármesteri Hivatalból érkezett (indokolatlan) bejelentés miatt, viszont konkrét kérdése ellenére sem adott tájékoztatást arról, hogy ki és miért hívta ki. Állította: nem tudja. Nagyjából 15-20 perc alatt tisztázták a helyzetet miközben kizárásával a közterület-felügyelővel és másokkal is egy külön helyiségben konzultált, majd tőle is egymásnak ellentmondó információkat kapott. A recepción először ugyanis arról tájékoztatták, hogy a polgármester és a jegyző a hivatalon kívül tartózkodik, majd a rendőr is tévesen ugyanezt állította, továbbá azt is, hogy nincs ügyfélfogadási idő, noha volt.

Végül az is kiderült, hogy mindkét általa keresett személy a hivatalban tartózkodik, de a fogadóórájukon még az előre egyeztetett időpont ellenére sem voltak hajlandók vele találkozni, ügyével foglalkozni, kiszolgálni. Ezt az alpolgármester a következők szerint erősítette meg a folyosón történt beszélgetés során: „*az úrnak nincs ma fogadóóra*”. Ezt már akkor is tragikomikusnak tartotta a panaszos, mint ahogy azt is, hogy az önkormányzat munkáját akadályozta volna, vagy hogy hivatalos személyt kényszerítette volna (2018.02.19- én, amikor a hamis állításoktól hemzsegő határozat kijavítását kérte). Végül az alpolgármester azt is letagadta, hogy időpontot kapott aznapra, sőt még terrorizmussal is megvádolta.

Szomorúan volt kénytelen konstatálni a panaszos, hogy immár nemcsak a közterület-felügyelő, hanem a rendőr együttesen akadályozza az ügyintézésében, ahelyett, hogy elősegítenék azt! Ugyanis mindkét személy kifejezett kérése ellenére is tovább akadályozta a találkozó és az ügyintézés létrejöttének elősegítését, annak megvalósulását. Ebben fő felelőssége természetesen a rendőrnak volt, hiszen a közterület-felügyelőt ugyan a jegyző utasíthatja (igaz nem jogellenesen, ahogy az esetben történt), míg a rendőrt nem! Álláspontja szerint, ezért neki kötelessége lett volna elősegítenie az ügyintézését akár úgy is, hogy a jegyző utasítására útját álló közterület-felügyelő intézkedését korlátozza, és szabad utat biztosít hivatali ügyintézése érdekében. E helyett egyetértett azzal, hogy a közterület-felügyelő útját állva a továbbiakban is akadályozza meg az ügy elintézésében, így az állampolgár jogával szemben végül is a jegyző jogellenes utasításának szerzett érvényt! Ez nem csak azért elítélendő, mert rossz példát ad, hanem azért is, mert ennek következményeként alaptalanul várják, hogy az állampolgárok jogkövető magatartást tanúsítsanak!

A fentiekre tekintettel ezt követően (mivel sem a keresett személyek nem voltak hajlandók a panaszoshoz lejönni, ill. mivel őt elzárták a velük való találkozástól) jelezte részükre, hogy az ügyfélfogadás idő végéig (18 óra) várakozni fog a recepción. Ezt kissé nehezen ugyan, de elfogadták és a rendőr elindult a kijárat felé, amikor egy hirtelen támadt ötlettől vezérelve az ajtóból visszafordulva felszólította személyazonosságára igazolására. (Ennek az eseménynek az eleje lemaradt a felvételnél, mert amikor az egyeztetést befejezték és úgy tűnt, hogy a rendőr távozik, leállította a felvételt, ami miatt az első felszólítást még nem sikerült rögzítenie).

**Tekintettel arra, hogy egészem biztos volt a panaszos abban, hogy az igazoltatásra semmilyen okot sem szolgáltatott, megkérdőjelezte az igazoltatás jogalapját, ezért az**

igazoltatás okának megadását kérte a panaszos. A rendőr erre válaszul rendre csak annyit ismételt, hogy „*le szeretném magát igazolni*”, meg hogy „*ide jöttem és ide hívtak*”, ezeken túlmenően azonban nem tudott olyan valós és törvényes indokot megnevezni, amely alátámasztotta volna akár az igazoltatás vagy bármilyen más egyéb intézkedésének jogszerű okát és/vagy szükségességét. Ismét rákérdezett hát, hogy mi az igazoltatás jogalapja, amire a rendőr megfenyegette „*...hogy ha nem ad személyi igazolványt, akkor elő fogom állítani, ezt szeretné?*”

Amikor erre válaszul közölni próbálta vele, hogy egyelőre még az igazoltatás jogalapja sem tisztázott, akkor a rendőr a közterület-felügyelő segítségével hirtelen megragadta és minden előzetes figyelmeztetés nélkül testi kényszerrel a földre teperte, megbilincselte miközben kiverték a panaszos kezéből a videót rögzítő telefont is. Eközben a kezét, csuklóját kicsavarták, szemüvegét tönkretették, térd és fejsérülést valamint zúzódásokkal és húzódásokkal járó sérüléseket okoztak. Törvénysértő intézkedésüknek passzívan ellen állt. A kényszerítő magatartásuk és a bilincs alkalmazása során 8 napon túl gyógyuló sérüléseket okoztak a jobb szeme környékén, a halántéknál és térdénél, amelyről a képeket készített, és orvosi lelet is készült a H\* Kórházban, melyeket a panaszához csatolt.

Közvetlenül ezt követően a panaszosnak vérző sebekkel a hivatal bejáratánál, a recepció hideg kövén kellett ülnie kb. 20-30 percet, mellyel a hivatali dolgozók előtt is igyekeztek megszegyeníteni, akik ekkor a munkaidő végeztével távoztak épp az épületből. Kérésre székét nem adták, a bilincsen sem lazítottak miközben vérző térde áztatta és tette tönkre nadrágját. Telefonját úgyszintén nem adták vissza (igaz megbilincselve használni sem tudta volna), mint ahogy az ügyvédjét és a feleségét sem értesítették, noha a felesége a [...] Ügyeletén, a hivataltól mindössze kb. 200 méterre tartózkodott, ahová elkísérni sem voltak hajlandók. Az intézkedés során és azt követően – kifejezett kérései ellenére – Cs. J. nem volt hajlandó magát részére igazolványával igazolni, mint ahogy utólag sem adott tájékoztatást sem az igazoltatás, sem a kényszerítő intézkedés okáról, de a panasztételi lehetőségeiről sem.

A panaszos azt se tudja, hogy végül hogyan azonosították (csak nem a hivatali dolgozók segítségével? – merül fel a panaszosban), ugyanis a hátizsákjában lévő igazolványt nem találták meg, noha átkutatták azt! Előállítását végül nem történt meg, a rendőri intézkedésről igazolást nem kapott. Végül mentőt hívtak, és a sérülések komolysága miatt beszállították a H\* Kórházba, a bilincset azonban csak a vizsgálatok megkezdésekor vették le róla, így összesen több mint két és fél órán keresztül tartották megbilincselve a panaszost. Ide már két másik rendőr kísért el, akik a kezelése megkezdésekor távoztak, otthagya a panaszost pénz és közlekedési lehetőségek nélkül, mivel kerékpárja a hivatal előtt maradt leláncolva.

A H\* Kórházból körülbelül 6 óra múlva (23:30) ért csak vissza a helyszínre, ahonnan kerékpárjával tért haza éjfél tájban.

A panasz tárgyává tett jogsértések a panaszos szerint:

a) A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme: Ahogyan azt a csatolt felvétel is igazolja, a rendőr a kikerzését követően ugyan bemutatkozott, azonban akkor azonosító számát nem közölte, és szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét sem mutatta fel. Bár akkor még nem is kezdett intézkedésbe, viszont ezt annak megkezdésekor is elmulasztotta. Ennél nagyobb probléma azonban, hogy az intézkedés célját sem közölte, ami így a kikerzése pillanatától a teljes rendőri jelenlét ideje alatt nem volt a panaszos számára egyértelmű.

Annak ellenére, hogy az Rtv. 13.§ (2) rögzíti, hogy a rendőr *köteles részrehajlás nélkül intézkedni*, a panaszos számára csak az vált világossá, hogy a rendőr kizárólag a Hivatallal, ill. az ott tartózkodókkal hajlandó együttműködni, a hivatali ügyintézésre érkezett állampolgárral már nem!

A rendőr részrehajlása abban is tetten érhető volt, hogy a hivatalban tartózkodó ügyfelek közül kizárólag a panaszost igazoltatta, senki mást nem. Ha a panaszos igazoltatása szükségszerű volt, akkor vajon az összes többi ügyintézésre érkezett ügyféllel miért nem? – kérdezi a panaszos a beadványában.

Az Rtv. 29.§ (1) bekezdés a) pontja taxatív felsorolást ad arról, hogy melyek azok a helyzetek, amelyek jogalapot adnak a rendőrnek az igazoltatásra. Ahogy az a felvételen is ellenőrizhető, velem kapcsolatban egyik eset sem merült fel, mint ahogy az is, hogy nem kérdőjelezte meg a rendőri igazoltatást, csupán arra kértem az igazoltatás megkezdése előtt: jelölje meg annak jogalapját. Ezt azért is szerettem volna tudni, mert nem értette, hogy az igazoltatásomra miért a nem kiérkezéskor került sor, hanem csak azt követően több mint 20 perccel, nem is beszélve, hogy mi okból? Mivel ezekre törvényes és jogszerű válaszokat nem kaptam választ, így csak arra tudtam következtetni, hogy ez már retorzió volt a rendőr (és a hivatal) részéről (is). Ezt csak megerősítették a Kt-Polg-Hiv-torvenyserto-rendori-intezkedes-7\_20180618.mp4 felvételen a 0:37 és 0:40 között a rendőr szájából elhangzó „Szórakozol itt velünk, szórakozol?”, illetve az 1:22 és 1:25 között a „Kezemet kicsavarja!” kiáltásra adott „Bizony ki.” rendőri válaszok.

A rendőr a videón is jól hallhatóan, előállítással fenyegetőzött, azonban törvényesen még fel sem szólította a panaszost a panaszos szerint, úgy az igazoltatásra (ehhez meg szükséges lett volna közölnie intézkedése okát), mint ahogy arra sem, hogy menjen be vele a rendőrségre (pl. mert előállítja: Kt-Polg-Hiv-torvenyserto-rendori-intezkedes-7\_20180618.mp4 felvételen a 0:00 és 0:30 között), hanem egyik pillanatról a másikra a közterület-felügyelő segítségével a földre rántották és megbilincseltek a panaszost. Ezt többek között azért tartja a panaszos súlyosan jogsértőnek, mert amellett, hogy az adott szituációban aránytalan volt a bilincs használata, erre a Szolgálati Szabályzat 39. § (3) bekezdés b) pontjában és az Rtv. 61 § (1) bekezdésében foglalt figyelmeztetési kötelezettség elmulasztásával került sor.

Meglátása szerint az Rtv. 48.§-ban megjelölt okok közül legfeljebb az ellenszegülés lehetett volna oka megbilincselésének, már ha ellenszegült volna, de idáig el sem jutottak, mivel az intézkedés szabálytalan volt. Soha nem állt ugyanis ellene egyetlen törvényes és szabályos rendőri intézkedésnek. Sőt, még a törvénytelen igazoltatásnak is engedett pl. 2018.02.19-én is. Ennek ellenére a rendőr mindössze annyit mondott csak, hogy „*ha nem ad személyi igazolványt, akkor elő fogom állítani*”, de nem szólította fel arra, hogy menjen vele a rendőrségre és nem is figyelmeztette arra sem, hogy bilincset akar vagy fog használni, hanem csak szó szerint neki estek. Az intézkedésnek álláspontja szerint soha nem szegült ellen, ugyanis az intézkedés okának megkérdésére semmiképpen sem minősülhet ellenszegülésnek, mindössze csak tájékoztatáskérésnek.

Pedig ekkor felszólította a rendőrt arra is, hogy a törvényes igazoltatási ok közlése előtt hagyjon fel a jogsértő tevékenységével, ám ezt figyelmen kívül hagyta, így számára teljesen egyértelmű, hogy szándékosan követett el törvénytisértést!

Továbbá annak ellenére, hogy az Rtv. 17.§ (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr köteles gondoskodni arról, hogy a hozzátartozó értesüljön az intézkedés alá vont személy kórházi ellátásáról, ez szintén nem valósult meg.

Különösen aggályosnak tartja a panaszos továbbá, hogy ellene kényszerítőeszközt alkalmaztak, aminek eredményeként a mai napig is jól látható sérülései keletkeztek, továbbá az intézkedéssel szembeni panasztétel lehetőségéről egy szó sem esett, holott teljes körű tájékoztatására bőven elég idő állt rendelkezésre (kb. 40-50 perc), amíg a mentőautóra, ill. annak megérkezése után a szállításra vártak, mivel meg kellett várni a másik két járőrt is, akik a kórházba kísérték.

b) A testi épséghez és az egészséghez való jog sérelme:

Az Rtv. 16 § (1) bekezdése kimondja, hogy nem okozhat aránytalan sérelmet a rendőr az intézkedés alá vontnak, a 17 § (2) bekezdés szerint pedig „*a rendőri intézkedés és kényszerítő eszköz alkalmazása során lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását*”.

Az alapvetően is törvénysértő és jogszerűtlen rendőri intézkedés súlyosan aránytalan és szakszerűtlen volt az Rtv. fent hivatkozott rendelkezései alapján.

Egyrészt ugyanis teljesen aránytalan volt, hogy a rendőr a közterület-felügyelő segítségével teperte le a földre. Másrészt pedig szakszerűtlenül is hajtották végre a bilincselést, mivel a mozdulatsor következtében - ahogy azt a mellékelt képek és az ambuláns lapon leírtak is alátámasztják - a halántékán és a térdén nyílt seb keletkezett, a gerince megrándult és meghúzódott, a csuklóján és kezén pedig zúzódások keletkeztek. Nyaka, csuklója, karja még mindig fáj a húzóástól, ill. jobb kézfejen a mai napig is felületi érzéstelenség van. A sérülései 18 napot meghaladóan is láthatóak és a megaláztatáson túl komoly fájdalommal is jártak.

Továbbá személyazonossága megállapítása során Cs. J. figyelmen kívül hagyta a Rtv. 29. § (2) bekezdésének utolsó mondatában foglaltakat, miszerint: „*A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.*”

Pedig személyazonossága könnyen, tisztázható lett volna akár igazoltatás nélkül is, hiszen a hivatalban kétség nélkül sokan ismerik, a felvételeken szereplő személyek közül többen is (pl. közterület-felügyelő, alpolgármester, recepciósök stb.), akik ezirányú felkérés esetén minden bizonnyal készséggel igazolták volna. A rendőr azonban a helyzet józan mérlegelése helyett - még ha lett volna is törvényes oka az igazoltatásnak - inkább a testi sérülés veszélyével járó aránytalan eljárást választotta a számára egészen biztosan sem jogi, sem egészségügyi sérelemmel sem járó igazolás helyett.

*Az Rtv. 16.§ (1) bekezdésének második mondata így szól: "Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkülis biztosítható."*

Álláspontja szerint a bilincs használatnak az intézkedés egyetlen pillanatában sem állt fenn a jogalapja, így a bilincs használatának megkezdésétől megállapítható a személyes szabadsághoz való joga sérelme. Az azonban különösen érthetetlen, hogy miért kellett sérült állapotban, bilincsből várnia a mentőket a Polgármesteri Hivatal recepciójának hideg kövén, amikor az indokolatlan és törvénysértő intézkedés kezdetétől fogva nem tanúsított olyan

ellenszegülést, ami a bilincs használatát egyáltalán indokolta volna. Példa erre a 2018.02.19-i eset is, amikor annak ellenére, hogy a rendőr nem adott törvényes indokot az igazoltatásra és még az igazoltatás videóra rögzítését is megakadályozta, alávetette magát a panaszos a törvénysértő rendőri igazoltatásnak is, természetesen azt követően, hogy igazolványával előbb a rendőr igazolta magát.

A panaszos tudomása szerint a rendőr a személyi szabadságot csak törvényben meghatározott okból korlátozhatja, például előállítás formájában. Azzal is tisztában van a panaszos, hogy ha valaki a rendőri intézkedés során megsérül, a rendőrnek kötelessége segítséget nyújtani. Utóbbinak a mentő kihívásával eleget tett a rendőr, de a segítség elfogadására kényszerítő eszköz alkalmazásával és ebből kifolyólag a személyi szabadság korlátozásával senki nem kötelezhető. Az pedig végképp érthetetlen, hogy a mentőben és a kórházi várakozás során, egészen az orvosi vizsgálat megkezdéséig (több mint 2 és fél órán keresztül) ugyan mi szolgáltatott okot a bilincsben tartásra. Álláspontja szerint ugyanis ebben az időpontban már semmilyen rendőri intézkedés hatálya alatt nem állt: abban a pillanatban ugyanis, amikor a rendőr úgy döntött, hogy előállítása helyett orvoshoz kíséri, véget ért a rendőri intézkedés.

A fentiek alapján kéri a Testület vizsgálatát.

2) A panaszos által 2018. július 16-án megküldött videofelvételeken az alábbi releváns információk találhatóak:

a) Az első felvételen az látható, hogy a panaszos megérkezik a polgármesteri hivatalba, kérésére feltelefonálnak a polgármester titkárságára.

b) A második felvételen panaszos közli, hogy kihívták a rendőrséget. Az ügyintéző pedig közli vele, hogy lemondta a polgármester az időpontját. Megérkezik a közterület-felügyelő, akivel az ügyintéző ismerteti, hogy a panaszosnak nincs időpontja, majd valakivel telefonon is közli, hogy ott van a panaszos, de lemondták az időpontját, majd a panaszossal közli, hogy nem fogadja a polgármester. A panaszos közli, hogy de neki foglalt időpontja volt, és a polgármester nem mondhatja azt le. Ezt követően a kérdésére az ügyintéző ismét közli, hogy nem fogadja a polgármester. A panaszos ezt követően megpróbál felmenni a polgármester irodájába, a közterület-felügyelő elé áll, és közli, hogy nem mehet fel, mert megmondták, hogy nem fogadják. A panaszos közli, hogy akkor kihívja a rendőrséget, amire a közterület-felügyelő közli, hogy nem. A panaszos követeli, hogy mondja meg a felettesének a nevét a panaszos, amit nem mond meg a közterület-felügyelő. A panaszos követeli, hogy beszélhessen a jegyzővel, amire azt a választ kapja, hogy nem mehet fel, nem beszélhet vele. A felügyelő végül közli vele, hogy ha azt az utasítást fogja kapni, hogy felmehet, akkor majd felengedi.

c) A harmadik felvételen az látható, hogy leengedték a folyosót az irodáktól elválasztó vasfüggönnyt.

d) A negyedik felvételen a panaszos azt akarja a felvételre rögzíteni, hogy az épületben van-e a polgármester. Az ügyintéző nem hajlandó válaszolni, közli, hogy neki is vannak személyiségi jogai és miért veszi fel a panaszos.

e) Az ötödik felvételen a kikerkező rendőr köszön és bemutatkozik. A ruházatán el van helyezve a névtáblája és a rendfokozata, jelvénye. Megkérdi, hogy miért hívták. A panaszos elmondja, hogy megbeszélte időpontja van, de nem engedik be. Az ügyintéző közli, hogy nem fogadják, már előzetesen telefonáltak neki, hogy ne jöjjön, mert nem fogadják, ennek ellenére eljött a panaszos.

A rendőr megkérdi, hogy el tenné-e a kamerát, erre nemleges választ ad a panaszos, amire a rendőr azt mondja, hogy ok. A rendőr közli, hogy ha lemondták a megbeszélést, akkor lemondták, ezzel nem tud mit csinálni. A panaszos erősködik, hogy harmadszor mondták le, kéri, hogy segítsen neki a rendőr feljutni. A rendőr közli, hogy ebben nem tud segíteni, nem viheti fel, ha egyszer nem akarják fogadni. Akkor a panaszos azt kéri, hogy hívják le a polgármestert vagy a jegyzőt. A rendőr közli, hogy ő ebben nem tud segíteni. Később a közterület-felügyelőt elhívja, hogy meghallgassa külön, elmennek egy zárt szobába.

f) A hatos számú felvételen a panaszost tájékoztatja a rendőr arról, hogy beszélt a titkársággal és nincs jelen a polgármester, mert valamilyen ülésen van. Nem tudja, hogy a panaszost miért nem értesítették ezzel az időponttal kapcsolatban, de nem tudja fogadni a panaszost és a jegyző sincs bent. A panaszos nem fogadja el a tájékoztatást, szerinte a rendőrnek biztosítania kellene, hogy el tudja végezni az ügyintézését. A rendőr közli, hogy ezt nem tudja elősegíteni. A panaszos nem hagyja, hogy elmondja a rendőr a közlését, csak azt hajtogatja, hogy mi lenne a rendőr kötelessége. A rendőr elmondja, hogy nem tudja, hogy ki hívta ki, őt a 112-es segélyhívó küldte ki, hogy a panaszos nem hajlandó elmenni az épületből. A panaszos kérdésére elmondja, hogy nem tudja, hogy ki tette a bejelentést, őt a 112-es segélyhívó küldte ki. A panaszos visszamegy a portához is kéri, hogy kérdezzék meg újra, hogy itt van-e a polgármester vagy a jegyző vagy sincs. A rendőr megkérdi, hogy ha megkérdik, akkor hajlandó-e elmenni, mire a panaszos közli, hogy azt majd ő eldönti, lehet, hogy megvárja a hat órát, addig nyitva van a hivatal.

Miközben a panaszos a portán lévő személlyel beszél a háttérben a korábbi eseményekről tájékoztatja a rendőrt egy személy. A férfi elmondja, hogy a férfit nem fogadják a korábbi magatartása miatt, amikor hivatalos személyt kényszerített. A férfi közli, hogy a titkárnők fognak neki adni időpontot, de ma nem. A panaszos erre emelt hangon közli, hogy olyan nincs, hogy csak neki nincs fogadó óra. A rendőr közli a panaszossal, hogy akkor kérjen időpontot, ha kell, akkor kérjen újra. A panaszos elmondja, hogy amit a férfi elmondott, az rágalmozás, nem volt szükség rendőri intézkedésre, indokolatlanul hívták ki a rendőrséget, mert ő az ügyintézése végén távozott. A panaszossal közli a rendőr, hogy szíveskedjék ezt tudomásul venni. (Közben a panaszos közli, hogy a férfi az alpolgármester volt.)

g) A hetes számú felvételen az látszik, hogy a panaszos kezét megfogja a rendőr, a panaszos pedig kiabál, hogy fel se szólított, amire a rendőr azt mondta, hogy még egyszer mondom, de ez az utolsó, adjon egy személyigazolványt. A panaszos csak azt hajtogatja, hogy mi az intézkedés oka. A rendőr közli, hogy mert le szeretné igazoltatni, mert oda ment, mert oda hívták. A panaszos továbbra is csak a saját mondandóját mondja, a rendőr ekkor felszólítja, hogy ha nem ad át egy személyigazolványt, akkor elő fogja állítani. A panaszos közli, hogy nem teheti meg ezt a rendőr, mert nem intézkedik, nincs oka. A panaszossal ezt követően testi kényszerrel alkalmaznak, a kamera innentől kezdve a mennyezetet veszi. A panaszos kiabál, hogy rendőri brutalitást alkalmaznak, tönkre tették a szemüvegét, a rendőr pedig „menjen már valahova!”. A rendőr közli, hogy jöhet hátra a másik keze is, amire vélhetően a közterület-felügyelő közli, hogy nem adja. A panaszos kiabál, hogy ne szorítsák, mert fáj, kicsavarják a kezét, amire a rendőr közli, hogy bizony ki. A panaszos telefonját a közterület-felügyelő felveszi a földről, közben hallható, hogy a panaszos még mindig az intézkedés okát követeli.

h) A nyolcas felvételen az látható, ahogyan a panaszos este visszatér – állítása szerint 23:30-kor – a bicikliéjért.

3) A panaszos 37 db képfelvételt küldött a sérüléseiről, a lábán kb. 5x5 cm nagyságú felületi hámsérülés látható, a szeménél kisebb karcolások a halántéknál. A szeme körül vérömleny. A szemüvegének a szára elgörbült. A felvételek 2019. június 20-án és 21-én, 28-án készültek a felirat szerint.



4) A panaszos csatolta az ambuláns lapot. Eszerint 18 óra 35 perckor vették fel, és 22 óra 06 perckor engedték el. A betegnél törés vagy gerincsérülés nem igazolt. Tetanusz alkalmazásához nem járult hozzá.

## II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető átirata mind a februári, mind a júniusi intézkedést ismerteti, alábbiakban azonban csak a júniusi intézkedés részleteit rögzíti a Testület.

2018. 06. 18-án 17 óra körüli időben Cs. J. r. főtörzsőrmester, [...] Rendőrőrs Körzeti megbízottja megjelent a K\* Hivatali épületébe, mert onnan bejelentés érkezett, hogy egy személy konfliktusba keveredett egy, az ott dolgozó közterület felügyelővel. A helyszínre érve tájékozódott, majd megállapította, hogy egy személy időpontra érkezett a K\* Polgármesterhez, azonban nem tudták felengedni, mivel nem tartózkodott az épületben. Ez után kérték a személyt, hogy távozzon az épületből, de ennek nem tett eleget.

A r. főtörzsőrmester úr szóbeli meghallgatása során elmondta, hogy eleget tett az Rtv. 20. § (2) pontjában írt kötelezettségének.

A r. ftörm. bejelentést kapott a [...] Hivatalából, mely szerint egy személy konfliktusba keveredett egy, az ott dolgozó közterület felügyelővel. A bejelentést a közterület felügyelő tette.

A helyszínre érve tájékozódott, majd megállapította, hogy egy személy időpontra érkezett a K\* Polgármesterhez, azonban nem tudták felengedni, mivel nem tartózkodott az épületben. Ez után kérték a személyt, hogy távozzon az épületből, de ennek nem tett eleget, próbált az aulában lévő pult mögé behúzódní. Mivel többszöri felszólításnak sem tett eleget, illetve nem igazolta magát, a r. főtörzsőrmester úr testi kényszert és bilincset alkalmazott a személlyel szemben.

Mivel többszöri felszólításnak sem tett eleget, illetve nem igazolta magát, ezért vele szemben személyazonosság igazolásával kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt előállítást kívánt alkalmazni, mely során mivel a személy ellenállt - a kezeit maga alá húzta - testi kényszert és bilincset alkalmazott a személlyel szemben.

A bilincselést követően a rendőr észlelte, hogy a személy fején sérülés keletkezett, Ez jelentette a TIK ügyelet felé és részére mentőt hívott. A ruházat átvizsgálás során megállapítást nyert, hogy a személy személyazonossága.

A panaszossal szemben az intézkedés 17 óra körül kezdődött meg, és a személyes szabadságot korlátozó intézkedés alapján 18 óra 50 perckor került átadásra a H\* Kórház SBO-ra.

A rendőr egyedül intézkedett és szolgálati egyenruhában volt.

Először a bejelentőt hallgatta meg, aztán a panaszossal kapcsolatosan intézkedni szeretett volna, jegyzőkönyv nem készült.

Mivel a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó igazolni magát, ezért vele szemben az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállítást kívánt alkalmazni, mely során a panaszos ellenállt, ezért vele szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszer, majd a 48. §. d) alapján bilincs került alkalmazásra. A felszólítások során kilátásba helyezték a kényszerítő eszköz alkalmazását.

Mivel a ruházat átvizsgálás során megállapításra került a személyazonossága, ezért előállításra nem került, de mivel a bilincselés során sérülése keletkezett, ezért hozzá mentőt hívtak, akik az elsődleges vizsgálat után a H\* Kórházba szállították.

A panaszos kérte a felesége kiértesítését, melyet a r. ftörm. próbált meg, de a panaszos által adott telefonszámon ezt nem sikerült végrehajtani. Mivel egyedül intézkedett, várta a kiérkező mentőket és a kollégáit, ezért nem vette le róla a bilincset, ezért kellett várakozni a panaszosnak.

A rendőr a helyszínen közölte a panaszossal, hogy ellene Személyazonossággal kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt feljelentéssel fog élni. A rendőri intézkedési panasz benyújtására terjedt ki a tájékoztatás.

Elsődlegesen a kiérkező mentők a sebeit ellátták, a beszállítást követően nincs arról információ, hogy milyen ellátást kapott.

A személyes szabadságot korlátozó intézkedés alapján 18 óra 50 perckor került átadásra a Honvéd Kórház SBO-ra.

A mentővel való szállítása közben volt bilincshasználat a személy felindult állapota miatt, arról nincs információ, hogy a kórházban a bilincselést az átadást követően fenntartották, de mivel az átadást követően a rendőrök eljöttek nem életszerű, hogy a bilincset rajta hagyták volna.

[..]szabs. számon „Személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése” szabálysértés elkövetése miatt indult eljárás a panaszossal szemben. A 2018. 07.19-én kelt és 2018.08.04-én jogerőre emelkedett, [...] szabs. számú határozattal a panaszos figyelmeztetésben részesült, mely határozat 2018.07.26-án kézbesítésre került nevezett részére.

A panaszos 2018.08.12-én elektronikus úton – a késelem igazolása és aláírás nélkül – meghallgatási kérelmet terjesztett elő, melyhez csatolta a rendőri intézkedés ellen a Testülethez írt beadványát.

Mivel a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül – 2018.08.03-ig – a panaszos meghallgatási kérelmét nem adta postára, illetve személyesen vagy elektronikus úton nem nyújtotta be, a kérelme elutasításra került.

2) A rendőrség megküldte az Országos Mentőszolgálat karhatalmi segítséget kérő nyomtatványát.

3) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló jelentés 2018. június 18-án 18 órakor megjelentek a rendőrök a Polgármesteri hivatal parkolójában, mivel onnan Cs. J. r. ftörm. segítséget kért. Helyszínen megjelenve felvették a kapcsolatot Cs. J. r. ftörm.-mel, aki részemre elmondta, hogy bejelentésre érkezett a Polgármestert Hivatalból, hogy ott egy személy konfliktusba keveredett a közterület felügyelettel. A r.ftörm. igazoltatni kívánta a panaszost, aki többszöri utasításra sem volt hajlandó magát igazolni, majd az aulában lévő pult mögé próbált meg behúzódni. A r. ftörm. ennek megakadályozása érdekében testi kényszert, illetve bilincset

használt a panaszossal szemben. A panaszos intézkedéssel való ellenállása közben a fején sérüléseket szerzett, ezért a r. ftörm. mentőt kért a helyszínre. Kierkezesekor az OMSZ munkatársai az elsődleges orvosi ellátást megadták a panaszos részére, valamint karhatalmi segítséget kértek a [...] Sürgősségi osztályára való szállításában. A jogalap: Rtv. 37.§ b) pont.

18 óra 10 perckor H.N. szakápoló vezetésével a mentőautóval elindult [...] Kórházba. Az oda vezető út során a panaszos többször elmondta r, hogy panasszal fog élni a Cs. J. r. ftörm által végzett rendőri intézkedéssel szemben, szitkozódott, a kórházban több állampolgárral is konfrontálódott a hangoskodása miatt.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

4) Cs. J. r. ftörm. 2018. június 16-án kelt jelentésében előadta, hogy 17 órakor az ügyeletvezető utasítására megjelent [...] szám alatt lévő Polgármesteri Hivatalban, mert onnan bejelentés érkezett hogy egy személynek konfliktusa alakult ki a közterület-felügyelettel.

A helyszínen fogadta J. K. közterület-felügyelő, aki elmondta, hogy egy személy időpontra jött a polgármester úrhoz de ő sajnos nem tudta fogadni, mert épp nem tartózkodott az épületben.

Ezt követően 17 óra 25 perckor 3 alkalommal szólította fel az ott tartózkodó személyt, hogy igazolja magát, aminek ő nem tett eleget és az aulában lévő pult mögé próbált behúzódní. Ezt követően testi kényszerrel és bilincset alkalmazott vele szembe, ennek során ellenállt akként, hogy a kezeit maga alá húzta be. Amikor sikerült megbilincselni a r. ftörm. észlelte, hogy a fején sérülés keletkezett. Ezt követően jelentette a történetet, majd mentőt kértem a helyszínre. Ezt követően sem volt együttműködő a személy, de a ruházatátvizsgálás során olyan dokumentumok kerültek elő a háti táskájából, amelynek következtében kétséget kizáróan a Samsung PDA segítségével a helyszínen megállapította a rendőr a személyazonosságát.

Ezt követően kiérkeztek a mentők H. N. szakápoló vezetésével, majd megállapították, hogy a személynek kisebb hámsérülései keletkeztek, valamint a fején lévő sérülést feltehetőleg a rajta lévő szemüveg okozhatta, így elszállították a személyt a [...] Kórházba kivizsgálásra, amihez karhatalmi segítséget kértek. A helyszínen a személyt átadták F.Zs.L. r. ftörm. részére, aki a további karhatalmat végrehajtotta.

A helyszínen a rendőr megpróbálta kiértésíteni a panaszos feleségét az általa megadott telefonszámon, de nem járt eredménnyel. Az intézkedést a közterület-felügyelővel hajtott végre.

Az intézkedésen jelen volt K.Á. ügyintéző, G. Z. ügyfélszolgálatos, P.J. ügyfélszolgálatos, J. K. takarító.

5) A rendőrség megküldte a szabálysértési feljelentést is, de releváns többletinformációt nem tartalmaz.

6) A rendőrség megküldte a panaszos a szabálysértés miatt figyelmeztetéssel elmarasztaló határozatot, továbbá a panaszos jogorvoslati kérelmét és a meghallgatási kérelmet – elkésétség miatt – elutasító határozat.

7) A rendőrség által megküldött két hanganyagból az egyikben egy szolgálaton kívüli rendőr és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság közötti beszélgetés hallható, amiben a rendőr kéri, hogy küldjenek ki valakit az önkormányzathoz, mert egy volt önkormányzati képviselő és a közterület-felügyelő között valami konfliktus van, képviselő hepciáskodik, meg lökdösi a felügyelőket. Nem tudja, de „áll a bál”.

A másodikon a rendőrség mentőt kér a helyszínre vérzőfejű sérülthöz.

### III.

A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részének vizsgálatára van-e hatásköre.

a) A panaszos panaszában a közterület-felügyelő intézkedését is kifogásolta.

A Testület eljárását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban Rtv.) IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt a 92. §-ának (1) bekezdése a következőként szabályozza.

„Akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon **rendőri** intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek **az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.** Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A közterület-felügyelők munkájára a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény vonatkozik, nem az Rtv.

A Testület a fenti hatásköri szabályok alapján a közterület-felügyelők eljárását nem minősítheti, azt nem bírálhatja felül, mivel eljárásának tárgyát csak az Rtv. fent sorolt fejezetei képezhetik. A közterület-felügyelőkkel kapcsolatos panaszok kivizsgálására a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény alapján a felügyelet működési helye szerinti rendőrség jogosult.

**Emiatt a beadványban előadottakra nézve a Testület hatáskörének hiányát állapítja meg.**

b) A birtokvédelmi eljárással kapcsolatban az alábbi tájékoztatást tartja szükségesnek rögzíteni a Testület.

A jegyző hatáskörébe tartozó birtokvédelmi eljárásról 17/2015. (II. 16.) Korm. rendelet rendezi a jegyző birtokvédelmi eljárását. A határozatok kiegészítésére és kijavítására a Korm. rendelet 21-22.§-ában foglaltak szerint van mód és lehetőség.

A jegyző és a polgármesteri viszonyára a 2013. január 1-jétől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) irányadó. A munkáltatói jogokat a Mötv. 67. § f) pontja alapján a polgármester gyakorolja. Ugyanakkor birtokvédelmi ügyekben a polgármester a jegyzőt nem utasíthatja, mivel döntése sem államigazgatási, sem helyi önkormányzati ügynek nem tekinthető, a felek magán jogi vitáját bírálja el, amely döntés ellen a polgári bíróságnál lehet jogorvoslatot keresni.

#### IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

**A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, a IV. cikk (1) bekezdésében cikkében foglalt személyi szabadsághoz való jogát a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület érdemben elsőként a rendőrök intézkedési kötelezettségét vonta vizsgálati körébe.

a) A Testület megvizsgálta, hogy a rendőröknek keletkezett-e intézkedési kötelezettségük.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Ezen rendelkezéseket egészíti ki a Szolgálati Szabályzat 9. §-a, amelynek (1) bekezdése szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz. Jelen jogszabályhely (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Ahhoz, hogy a Testület az intézkedés megalapozottságáról állást foglaljon, azt kellett mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény/szabálysértés elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény/szabálysértés tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt/szabálysértést, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény/szabálysértés gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos részéről a bűncselekmény/szabálysértés elkövetésének gyanúja felmerülhetett-e.

A telefonos bejelentésben a bejelentő annyit hozott a rendőrség tudomására, hogy egy személynek konfliktusa alakult ki a közterület-felügyelettel a polgármesteri hivatalban.

A bejelentés felvethette a garázdaság szabálysértési tényállásának a gyanúját. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs.tv.) 170.§ szerint aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, a garázdaság szabálysértését követi el.

A telefonos bejelentésben közölt információk a Testület álláspontja szerint felvetették annak a gyanúját, hogy a panaszos jogellenes cselekményt követett el (közhivatalban hangoskodott), tehát a bejelentésben ismertetett esemény olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Ennek értelmében a rendőrségnek a bejelentés helyszínén meg kellett jelennie, meg kellett arról győződnie, hogy mennyiben minősülnek valósnak a bejelentésben közöltek. Ennek keretében mind a panaszost, mind a bejelentőt meg kellett hallgatni, azért hogy az intézkedéshez szükséges gyanút vagy további intézkedés végett megerősítse, vagy azt kizárja.

**Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek a bejelentés alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett azért, hogy a bejelentésben foglaltak valóságát ellenőrizze.**

b) A Testület ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a rendőrség hogyan tett eleget az intézkedési kötelezettségének, különös figyelemmel arra, hogy a panaszos sérelmezte, hogy igazolásra szólította fel a rendőr.

Az Rtv. 29.§ (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímré, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint

c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazoltat, úgy az igazoltatott személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

(4) A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatottól fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

(5) A igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

(6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

A panaszos állítása szerint a rendőrség nem tett eleget az intézkedési kötelezettségének, mivel nem biztosította, hogy bejusson a polgármesterhez.

A rendőri jelentés szerint a kitérő körzeti megbízott meghallgatta a panaszost és a bejelentőt is elkülönítve. A bejelentő arról tájékoztatta, hogy a polgármester nem tartózkodik az épületben, ezért is mondták le előzetesen a panaszos időpontját, azonban a panaszos ezt nem hajlandó tudomásul venni és mindenképpen fel akar menni az irodákhoz. A panaszost igazolásra szólította fel, aki ennek többszöri felszólítás ellenére sem tett eleget.

A panaszos által megküldött felvételeken látható, hogy a rendőr mind a panaszost, mind a közterület-felügyelőt meghallgatja. Tájékoztatja a panaszost, hogy nem tud annak érdekében intézkedni, hogy a lemondott időpontja ellenére beszélni tudjon a polgármesterrel. A felvétel egy másik pontján látható, hogy igazolásra hívják fel, de ennek a panaszos nem tesz eleget.

A rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható, hogy a rendőr meghallgatta a részes feleket annak felmérésére, hogy a bejelentés valós-e, illetve hogy van-e olyan körülmény, ami további intézkedést tesz szükségessé. A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőr helyesen állapította meg, hogy az adott körülmények között nincs kötelezettsége és lehetősége arra, hogy a panaszosnak a polgármesterrel való beszélgetés lehetőségét biztosítsa. A rendőrnek tehát intézkedési kötelezettsége ekörben nem keletkezett. Ugyanakkor a figyelemmel arra, hogy a helyszíni megjelenésről a rendőrnek jelentést kell készítenie, indokolt volt a panaszos igazoltatása, mivel részes felek személyazonosságát meg kell állapítani a rendőrnek a jelentés elkészítéséhez, különös tekintettel arra, hogy a panaszos magatartása annak zaklatott volta miatt felvethette a garázdaság szabálysértésének egyszerű gyanúját (figyelemmel arra, hogy egy közhivatalban hangoskodott, próbált a tiltás ellenére felmenni az emeleti irodákba). A jelenéskészítés pedig hozzátartozik a rendőrség bűnmegelőzési, bűnüldözési feladataihoz.

A panaszos azon megjegyzése kapcsán, hogy a rendőr hibázott, amikor nem fogadta el más személy közlését a személyazonossága kapcsán, megjegyzi a Testület, hogy ez a lehetőség nyilvánvalóan csak az együttműködő intézkedés alá vont személyeknél áll fenn, másrészt ez a rendőr mérlegelési körébe tartozik, hogy elfogad-e ilyen közlést az okiratok helyett (ilyen esetben a közlő személyt is igazoltatnia kell) más olyan személytől, aki teljeskörűen tud nyilatkozni az intézkedés alá vont személyazonosító adatairól (pl. rokon)..

**A fentiekben leírt célból indokolt volt a panaszos személyazonosságának a megállapítása, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga az igazolásra felszólítás miatt.**

2) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem azonosította magát, nem mutatott neki igazolványt, illetve, hogy nem közölte az igazoltatás okát.

Az Rtv.20.§ (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során

- a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy
- b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.

(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

(4) Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

a) Az azonosítási kötelezettség kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület:

A felvételek nem rögzítik a teljes intézkedést, ugyanis a panaszos csak néha kapcsolta be a kamerát, ráadásul az egyik felvétel hiányzik is, így az intézkedés egy jelentős részéről nem áll rendelkezésre egyéb bizonyíték mint a rendőr és a panaszos előadása.



A rendelkezésre álló felvételeken jól látható, hogy a rendőr a helyszínre érkezésekor köszön és bemutatkozik, azonban nem közli az azonosító számát. Ugyanakkor a ruházatán mint a jelvénye (azonosítószámmal), mind a névkitűzője és a beosztási helye, rendfokozat látszik.

A rendőri jelentés szerint eleget tett a rendőr az azonosítási kötelezettségének, míg a panaszosi előadás szerint az azonosító számát nem mondta meg, és az igazolványát se mutatta fel.

A fent hivatkozott jogszabály szerint a rendőr köteles a szolgálati igazolványát vagy a jelvényét felmutatni, tehát a jogszabály vagylagosságot ír elő. A felvételek egyértelműen igazolják, hogy a jelvény látható helyen el volt helyezve a ruházatán, tehát eleget tett a rendőr eme kötelezettségének, a szolgálati igazolványát ezért nem volt köteles a panaszosnak felmutatni.

Az azonosító szám kapcsán a rendőri és a panaszosi előadás ellentmond egymásnak, a videofelvételen pedig nem látható a rendőri intézkedés egy jelentős része. Az kétséget kizáróan megállapítható, hogy az intézkedés kezdetén nem mondta el a rendőr az azonosító számát, ugyanakkor egyéb bizonyíték hiányában nem igazolható, hogy ezt az intézkedés későbbi szakaszában sem tette meg.

Az azonosító szám és a név közlése az intézkedéseknél garanciális jellegű, mivel ezen információ elengedhetetlen, hogy a rendőr személye egy későbbi esetleges jogsérelem miatti eljárásnál beazonosítható legyen. A jelen esetben a rendőrség nem igazolt olyan körülményt, ami miatt a teljeskörű azonosítás veszélyeztette volna az intézkedés eredményességét, tehát a rendőrnek az azonosítást már az intézkedés elején el kellett volna végeznie. Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy figyelemmel arra, hogy bejelentésről és kis településről van szó, és a felvétel egyértelműen rögzítette mind a rendőr nevét, azonosító száma pedig a ruházatán el volt helyezve, mind arcképét az azonosítása az azonosító szám közlése nélkül így is biztosítható volt.

A fentiekből tehát következik, hogy nem zárható ki, hogy a későbbiekben a rendőr közölte az az igazoltatás megkezdésekor a nevét, ugyanakkor kétséget kizárhatóan megállapítható, hogy a helyszínre érkezésekor nem, és nem igazolt utóbb olyan körülményt a rendőrség, ami ennek a közlési kötelezettségnek a mellőzését lehetővé tette volna. Ugyanakkor felvétel hiányában nem zárható ki és nem is igazolható, hogy a rendőr később az igazolásra felhíváskor teljeskörűen eleget tett az Rtv. 20.§ szerinti kötelezettségének, hiszen az intézkedése során ez volt az a pont, amikor az Rtv. IV-VI. fejezetében meghatározott intézkedés foganatosításába kezdett.

**Mindezek alapján a Testület nem tudta egyéb bizonyíték hiányában feloldani az ellentmondást és így úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható. Ugyanakkor felhívja a Testület a rendőrség figyelmét, hogy a jövőben célszerűbb lenne az Rtv. 20.§ szerinti azonosításnak már a helyszínre érkezés és az első kapcsolatfelvétel pillanatában eleget tenni.**

b) Az intézkedés okának közlése kapcsán a Testület ismételt rögzíti, hogy nem látható a teljes intézkedés a felvételen, így nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást. Felvétel hiányában sem az a rendőri előadás nem igazolható, hogy az igazolásra felszólításkor elhangzott a cél, sem az a panaszosi előadás nem cáfolható, hogy erre nem kerül sor. A felvétel csak az utolsó felszólítás látható, amikor is a rendőr az okra vonatkozó ismételt rákérdezőskor közli, hogy megkívánja állapítani a személyazonosságot, mivel bejelentésre érkezett a helyszínre.

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a rendőrnek nem az intézkedés okát, hanem a célját kell megjelölni, és ez a felvétel szerint meg is történt: a személyazonosság megállapítása.

**Mindezek alapján a Testület úgy döntött, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr az előállítását helyezte kilátásba.

A rendőri jelentés szerint a panaszost igazolásra szólította fel több alkalommal, aminek nem tett eleget.

A rendelkezésre álló hiányos videofelvételen az látható, hogy a rendőr igazolásra szólítja fel a panaszost (a kontextusból úgy tűnik, hogy már nem először), de panaszos csak azt hajtogatja, hogy mi az intézkedés oka. A rendőr közli, hogy mert le szeretné igazoltatni, mert oda ment, mert oda hívták. A panaszos továbbra is csak a saját mondandóját mondja, a rendőr ekkor felszólítja, hogy ha nem ad át egy személyigazolványt, akkor elő fogja állítani. A panaszos közli, hogy nem teheti meg ezt a rendőr, mert nem intézkedik, nincs oka.

*A Testület ezen a ponton leszögezi, hogy nem csak a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékeli, hanem azok hiányát is: a felvétel erősen hiányos, számos rész hiányzik, többek között az is, ami vélhetően az intézkedésnek azon szakaszát tartalmazta, ahol a rendőr először igazolásra szólítja fel a panaszost és ahol egyébként el kellett volna hangzania a rendőr részéről az Rtv. 20.§-i tájékoztatásnak. A panaszos azonban valamilyen okból a felvételek ezen részeit nem bocsátotta a Testület rendelkezésére.*

A Testület az eset kapcsán utal az Rtv. 19. §-ára is, amely a következőként rendelkezik.

„19. § (1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Rtv. 29.§ (2) bekezdés szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

Az Rtv. 29.§ (4) bekezdése szerint a személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

Az Rtv. 33.§ (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A fentiekben a Testület már megállapította, hogy a rendőrség jogszerűen tartózkodott a helyszínen. A videofelvétel pedig egyértelműen igazolja, hogy a panaszos nem tett eleget a rendőri felszólításra, azaz nem adta át a személyi igazolványát. Tehát a panaszos ellenszegülő magatartása abban állt, hogy nem adta át az iratait a rendőrnek, hanem mondandója ismételtése

mellett (az intézkedés okát követelte) tovább folytatta a felvét elkészítést. A Testület a fentiekben már kifejtette, hogy a rendőrnek az intézkedés okát nem kell megjelölnie az intézkedése során.

Továbbá a fenti 19.§-beli szabályból következik, hogy az állampolgár elsődleges kötelezettsége és feladata a rendőri felszólítás, intézkedésnek való engedelmesség, és amennyiben jogsérelmet tapasztal az intézkedés során, akkor utólag panasszal élhet az intézkedéssel szemben. Az intézkedés során azonban elsődlegesen engedelmességet vár el a jogalkotó a jogalanytól. Ez alól a teljesen nyilvánvaló, mérlegelés nélkül felismerhető jogszerűtlenség esetében enged csak kivételt a jogalkotó, pl. emberi élet kioltására szólít fel a rendőr.

A fentiek alapján a panaszosnak kötelessége lett volna a rendőri felszólításnak eleget tenni és a személyazonosságát igazolni, különös figyelemmel, hogy ez a felszólítás a korábbiakban már kifejtettek miatt nem volt jogszerűtlen a rendőr részéről. Azáltal, hogy a panaszos a rendőri felszólításnak nem tett eleget, megnyitotta a lehetőségét annak, hogy a rendőr vele szemben kényszerítőeszközt vagy más az Rtv.-ben meghatározott intézkedést (pl. előállítást) foganatosítson.

**Ennélfogva a rendőr azon figyelmeztetése, hogy amennyiben a panaszos nem igazolja magát, előállítást fog foganatosítani, nem volt jogsértő, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A rendőri előadás szerint az előállítástól végül azért állhat el, mert a panaszos csomagjából olyan iratok kerültek elő, ami alapján a személyazonossága kétséget kizáróan megállapítható volt.

Az Rtv. 29.§ (6) bekezdése szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása [...] szükségessé teszi.

A Szolgálati Szabályzat 28.§ (5) bekezdése szerint az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene büncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

A fentiekből megállapítható, hogy a panaszos előállítására azért nem került sor, mert közben a személyazonossága megállapítást nyert. Erre a rendőrségnek lehetősége van a hatályos jogszabályok szerint, azonban a Szolgálati Szabályzat előírásai szerint ha az intézkedés során kényszerítő eszközt alkalmaztak az intézkedés alá vont személlyel szemben, akkor nem lehet eltekinteni az előállítás foganatosításától hiába derült ki közben a személyazonossága. Ebből következően a panaszost elő kellett volna állítani a rendőrkapitányságra és szükséges iratok kitöltése után – amennyiben sérülése nem keletkezett és a meghallgatása más okból nem szükséges – onnan kellett volna haladéktalanul szabadítani, tehát ekörben mulasztott a rendőrség.

**Azonban mivel ez a mulasztás a panaszos oldalán nyilvánvalóan nem okozott jogsérelmet, ezért ekörben a panaszos személyi szabadsághoz való joga nem sérült.**

4) A kényszerítőeszköz használata kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület:

A kényszerítő eszközök alkalmazásának általános szabályaként az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további

alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a értelmében a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A panaszos előadása szerint a rendőr és a közterület-felügyelő minden előzmény nélkül megragadta, kezét hátrafeszítették és megbilincseltek.

A rendőri jelentés szerint mivel a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó igazolni magát, ezért vele szemben a rendőr az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállítást kívánt alkalmazni, mely során a panaszos ellenállt, ezért vele szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszer, majd a 48. §. d) alapján bilincs került alkalmazásra, mivel a panaszos

ellenállt, próbálta a kezeit maga alá húzni. A felszólítások során kilátásba helyezték a kényszerítő eszköz alkalmazását.

A Testület itt ismételten hivatkozik az Rtv. 19.§-a kapcsán már kifejtettek, miszerint az a tény, hogy a panaszos nem tett eleget a rendőrségi felszólításnak, megnyitotta a kényszerítő eszköz alkalmazásának a lehetőségét.

A Szolgálati Szabályzat által megkövetelt, a 39.§ (3) bekezdésében szabályozott „alakiságok” sortartóak, és az Rtv. egész szabályrendszerére vonatkozó Rtv. 15.§-ban megfogalmazott arányossági követelmények érvényesülését szolgálja. Éppen ezért ellenszegülés esetén fontos, hogy az intézkedő rendőr jól halhatóan közölje azokat, hogy az intézkedés alá vont mindig tudja, hogy mi az elvárt magatartás, illetve, hogy tette milyen következményeket vonhat maga után, és ezzel mindegy a rendőr az egyre súlyosabb jogkövetkezmények kilátásba helyezésével rábírja az önkéntes elállásra és jogkövetésre az esetlegesen ellenszegülő intézkedés alá vont személyt.

A jelen esetben a panaszosi és a rendőri előadás feloldására a rendelkezésre álló videóanyag nem alkalmas, mivel nem tudható a felvétel kezdete előtt milyen felszólítások és milyen formában hangzottak el. A felvételen az látható, hogy a rendőr megelégedve a panaszos ellenszegülését még az előállítást is kilátásba helyezni, de a felvétel sem annak igazolására, sem annak cáfolására nem alkalmas, hogy a kényszerítőeszközök kapcsán elhangzott-e valamilyen felszólítás. A felvételen maga a kényszerítőeszköz alkalmazás se látszik, az látható, hogy a rendőr megragadja a panaszost, ő pedig próbálja elrántani a kezét, de az már csak a hangokból sejthető, hogy a bilincselés foganatosításában a panaszos nem volt együttműködő (ld., „nem adja”).

A fentiek alapján – egyéb bizonyíték hiányában – a Testület nem tudja feloldani a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondást sem a tekintetben, hogy a figyelmeztetések elhangzottak-e, sem a tekintetben, hogy a panaszos tanúsított-e olyan mértékű ellenszegülést, ami miatt a testi kényszer önmagában ne lett volna elegendő ellenszegülése megtörésére.

**Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.**

b) A panaszos sérelmezte, hogy a bilincselést több órán át fenntartották a rendőrök.

A rendőri jelentések szerint a mentők karhatalmi segítséget kértek a panaszos kórházba szállításához. Az odavezető út során a panaszos többször elmondta, hogy panasszal fog élni a Cs. J. r. ftörm által végzett rendőri intézkedéssel szemben, szitkozódott, a kórházban több állampolgárral is konfrontálódott a hangoskodása miatt. A személyes szabadságot korlátozó intézkedés alapján 18 óra 50 perckor került átadásra a [...] SBO-ra.

A kapitányságvezető szerint a mentővel való szállítása közben volt bilincshasználatra a személy felindult állapota miatt került sor, arról nincs információ, hogy a kórházban a bilincselést az átadást követően fenntartották, de mivel az átadást követően a rendőrök eljöttek nem életszerű, hogy a bilincset rajta hagyták volna.

A bilincs használatára a jelentésekből kiindulva kb. 17 óra 35 perckor került sor, majd 18 óra 10 perckor kezdték meg a panaszos beszállítását, és 18 óra 50 perckor adták át a rendőrök az egészségügyi dolgozók részére a panaszost, tehát összességében kb. 1 óra 15 percig tartott bilincselése.

Nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amely cáfolná azt a rendőri előadást, hogy a bilincselés fenntartására a panaszos felindult állapota miatt volt szükség. Ugyanakkor mivel a bizonyítékok

ellentmondásos volta miatt a Testület már a bilincselés jogszerűsége körében sem tudott állást foglalni, így a fenntartása körében sem tud állást foglalni.

**Ugyanakkor a megfelelő dokumentáció hiánya miatt álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, tekintettel arra, hogy a rendőrségi iratokban nem került megfelelően rögzítésére, hogy mettől meddig került sor a panaszossal szemben bilincsalkalmazására, illetve az elsődleges jelentés a bilincselés jogalapját sem jelöli meg jogszabályszerűen.**

5) A panaszos sérelmezte, hogy beszállították a kórházba és ez több órát vett igénybe.

A rendőri jelentések szerint a panaszos megsérült a kényszerítő eszköz alkalmazása során, ezért mentőt hívtak a helyszínre. A mentő személyzete pedig a panaszos kórházba szállítása mellett döntött, amelyhez karhatalmi segítséget kért.

A kórházi iratok és a rendőrségi iratok alapján a panaszos kisebb hámsérülést szenvedett a térdén és a halántékán.

a) Az Rtv. 18. § (2) bekezdése szerint a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére - amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Tekintettel arra, hogy a panaszos bizonyíthatóan megsérült az intézkedés során, a rendőrség jogszerűen döntött a mentők értesítése mellett, emiatt **nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.**

b) A panaszos sérelmezte, hogy kötelezték arra, hogy alávesse magát az orvosi kezelésnek.

Az Rtv. 2. §-a szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” A 18. § (2) bekezdése szerint a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogva tartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról.

Az Rtv. 37. § szerint: „A rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében

- a) megteszi a veszélyhelyzet elhárításához, megszüntetéséhez haladéktalanul szükséges, a feladatkörébe tartozó intézkedéseket;
- b) intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában;
- c) intézkedik az öngyilkosság lehetőség szerinti megakadályozására;
- d) közterületen vagy nyilvános helyen - ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja - intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról;
- e) területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.”

A Szolgálati Szabályzat 10. §-a szabályozza a biztonsági intézkedésre vonatkozó rendelkezéseket. E szerint:

„ (1) A rendőr az önveszélyes állapot vagy a személyeket, illetve az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet észlelése esetén - az Rtv. 37. §-ában meghatározott intézkedések végrehajtása során - a helyszínen

- a) tájékozódik, azonnali elsődleges jelentést tesz, az esemény jellegétől függően a veszély elhárításában közreműködni kötelezetteket riasztja,
- b) gondoskodik az életmentésről és az elsősegélynyújtásról,
- c) intézkedik a vagyonmentésre és a további károk megelőzésére,
- d) jelentést tesz, szükség esetén újabb erőket és eszközöket igényel, valamint javaslatot tesz további intézkedések megtételére,
- e) intézkedik a bűncselekmények megelőzésére és a veszélyhelyzettel összefüggő bűncselekmények felderítésére,
- f) tájékoztatást ad a szolgálati előjáró utasítása szerint, valamint
- g) intézkedik a közrendet zavaró cselekmények megszüntetésére, az illetéktelenek távoltartására, a közúti forgalom esetleges elterelésére, szükség esetén a személyek elszállítására, az állatok elterelésére.

A rendőri jelentés szerint a panaszossal szemben biztonsági intézkedést foganatosítottak az Rtv. 37.§ b) pontja alapján. A rendőrség megküldte az OMSZ karhatalmi segítségkéréséről szóló nyomtatványt.

A fenti iratok szerint a rendőrség az Rtv. 37.§ b) pontja alapján jogszerűen működött együtt a panaszos egészségügyi intézménybe szállításában, mivel az OMSZ-től, mint állami szervtől érkezett segélykérés jogszerű alapot teremtett a rendőri intézkedésre, az OMSZ ilyen jellegű kérése estében a rendőrség nem tagadhatja meg a közreműködés. Annak eldöntése pedig, hogy a helyszínen tapasztaltak alapján a panaszos egészségügyi intézetbe történő szállítása indokolt volt-e, olyan orvos-szakmai kérdés, amelynek eldöntésére, illetve felülvizsgálatára az intézkedő rendőr – megfelelő tudás, illetve tapasztalat hiányában – nem jogosult.

**A fentiek alapján a biztonsági intézkedésre jogszerűen került sor, ezért nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.**

7) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrség kiértesítési kötelezettségének nem tett eleget.

A rendőri jelentés szerint a rendőr megkísérelte a panaszos feleségét a panaszos által megjelölt számon értesíteni, de nem járt sikerrel.

A Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint, a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.

Az említett jogszabályhely (3) bekezdése alapján, a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

A rendelkezésre álló videofelvételek nem rögzítik a teljes intézkedést, így a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondás feloldására nem alkalmas. Emiatt további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

**A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőr megkísérelte-e a hozzátartozó értesítését, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való sérelme nem megállapítható.**

8) A panaszos kifogásolta, hogy nem kapta meg az intézkedés végén a jogorvoslati kioktatást.

A rendőri jelentések szerint a panasztételi lehetőséggel kapcsolatos tájékoztatást megadták.

Az Rtv. 20.§ (2) bekezdése szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendelkezésre álló videofelvételek nem rögzítik a teljes intézkedést, így a panaszosi és a rendőri előadás közötti ellentmondás feloldására nem alkalmas. Emiatt további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a tájékoztatás tekintetében.

**A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 20. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való sérelme nem megállapítható.**

9 ) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedésről nem kapott semmilyen igazolást.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése az előállított személy részére az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Az Rtv. csak az előállítás kapcsán ír elő igazolás kiadási kötelezettséget a rendőrség számára, a többi személyi szabadságot korlátozó intézkedés tekintetében nem. Tekintettel arra, hogy a jelen esetben a panaszos előállítására nem került sor, így a rendőrség nem mulasztott akkor, amikor a panaszos részére nem adtak ki igazolást az intézkedésről.

**A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

10) A panaszos sérelmezte a rendőri intézkedés részrehajló voltát, ezt abból vezette le a panaszos, hogy a rendőr tőle elkülönülten hallgatta meg a közterület-felügyelőt.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya



esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kitérőket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A bejelentések során történő helyszíni intézkedések esetében a részes feleket az intézkedő járőrnek minden esetben lehetőleg egymástól elkülönítve kell meghallgatnia, így biztosítva a felek előadásának befolyásmentességét.

A Testület az eljárás során nem tudott feltárni olyan tény, vagy körülményt, amely azt alapozta volna meg, hogy a rendőr nem tett eleget a helyszínen történetek objektív feltárásának. A fentiekben a Testület már kifejtette, hogy a rendőrnek nincs lehetősége arra, hogy biztosítsa a panaszosnak a polgármesterrel vagy a jegyzővel való találkozását, ha az időpontját előzetesen lemondta. A rendőrnek nem feladata sem annak az ellenőrzése, hogy a polgármester az épületben tartózkodik-e, sem annak, hogy valójában elfoglalt volt-e, vagy csak más okból mondta-e le a találkozót.

A fentiekben közöltekre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszossal szemben a rendőr objektív alapon, részrehajlásmentesen intézkedett, **így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.**

11) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés végén a rendőrök nem gondoskodtak a hazajutásáról.

A Testület már több korábbi állásfoglalásában kimondta, ahogy a jelen esetben is ezt teszi, miszerint a rendőrségnek valóban nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, mely szerint az állampolgárokat egy-egy rendőri intézkedést követően haza, vagy az általa megjelölt más helyre kell szállítaniuk, vagy akár segédkezniük kellene az állampolgároknak ebben. Ugyanakkor a rendőrség működésére vonatkozó jogszabályok több olyan rendelkezést is tartalmaznak, melyek a rendőrséget általános, jogvédelmi és segítségnyújtási kötelezettséggel ruházzák fel. Az Rtv. már idézett 2. §-ának (1) bekezdése alapvetően szinten mondja ki, hogy: „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.” Szükséges ezen túl megemlíteni a 17. § (1) bekezdésének előírását is, miszerint „a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a Honvéd Kórház és a Kistarcsai Polgármesteri Hivatal között még a késő esti órákban is üzemel tömegközlekedés, az út kb. 1 óra alatt megtehető busszal.

A tárgyi esetben vitathatatlan, hogy a rendőrség nem nyújtott semmiféle segítséget a panaszosnak, hogy hazajusson a [...]. Ugyanakkor mivel a rendőrség a kórházba szállításban segédkezett és a panaszos a kórházból nem tudott hazajutni, így ilyen kötelezettség a rendőrséget nem is terhelte. A Testület álláspontja szerint a rendőröktől nem volt elvárható, hogy a panaszos orvosi vizsgálatát bevárják és utána pedig hazajuttassák a panaszost.

**Mindezek alapján nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

A Testület álláspontja szerint a rendőrségnek a bejelentés alapján intézkedési kötelezettsége keletkezett azért, hogy a bejelentésben foglaltak valóságát ellenőrizze. A helyszínen indokolt volt a panaszos személyazonosságának a megállapítása, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga az igazolásra felszólítás miatt.

A rendőr azon figyelmeztetése, hogy amennyiben a panaszos nem igazolja magát, előállítást fog foganatosítani, nem volt jogsértő, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A kényszerítő eszközökre vonatkozó panasz kapcsán a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható, mivel az ellentmondást nem lehetett feloldani egyéb bizonyíték hiányába. Ugyanakkor a megfelelő dokumentáció hiánya miatt álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, tekintettel arra, hogy a rendőrségi iratokban nem került megfelelően rögzítésére, hogy mettől meddig került sor a panaszossal szemben bilincskalkulálására, illetve az elsődleges jelentés a bilincselés jogalapját sem jelöli meg jogszabályszerűen.

A rendőrség jogszerűen döntött a mentők értesítése mellett, emiatt nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga. A biztonsági intézkedésre jogszerűen került sor, így emiatt nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

Az igazolás és a hazaszállítás elmaradása miatt, illetve a részrehajlás-mentességre vonatkozó panasz kapcsán, illetve az intézkedés okának nem közlése miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Az Rtv. 20.§-ban előírt azonosítási kötelezettség és a jogorvoslati tájékoztatás elmaradására, a hozzátartozók kiértesítésére vonatkozó panasz kapcsán a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

**A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.**

**Budapest, 2019. február 28.**

**Dr. Lukács Tamás**  
elnök

**Dr. Kozma Ákos**  
elnökhelyettes, előadó testületi tag

**Dr. Cservák Csaba**  
testületi tag

**Fráterné dr. Ferenczy Nóra**  
testületi tag

**Dr. Wildner Domonkos**  
testületi tag